

УДК 796.8

С. Б. Малолєпший

М. Г. Калюжний

О. В. Хацаук

КОЕФІЦІЄНТИ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАХОДІВ ФІЗИЧНОГО ВПЛИВУ ПРАВООХОРОНЦЯМИ МВС УКРАЇНИ

Розглянуто проблему розроблення критеріїв, які дозволяють дослідити рівень ефективності застосування заходів фізичного впливу та визначити найбільш ефективну комбінацію прийомів для силового затримання правопорушників у різних умовах службово-бойової діяльності правоохоронців МВС України.

Ключові слова: поліцейські, військовослужбовці НГУ, заходи фізичного впливу, спеціальна фізична підготовка, коефіцієнт ефективності, курсанти.

Постановка проблеми. Соціально-економічні та політичні реформи в Україні істотно впливають на традиційну систему спеціальної фізичної підготовки представників Національної поліції України. Адже відповідно до Закону України “Про Національну поліцію” серед основних завдань, які покладені на Національну поліцію України, є такі, як забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку [9 ст. 1], що потребує від правоохоронців високої професійної підготовленості та доброї фізичної форми.

Службові обставини правоохоронців МВС України обумовлені екстремальними ситуаціями рукопашних сутичок з порушниками закону і вимагають від них досконалого володіння технікою службово-прикладного рукопашного бою, спритності, сили, витривалості, швидкості оцінювання оперативної обстановки і прийняття єдиного правильного рішення та максимальної зібраності.

Сучасні вимоги до професійного навчання поліцейських України порушують проблему не лише навчання новим рухам, способам розвитку спеціальних прикладних фізичних якостей, а також критеріїв, які дають змогу ефективно проводити контроль та моніторинг техніки службово-прикладного рукопашного бою, що у подальшому забезпечить ефективне виконання завдань за призначенням, які покладені на правоохоронців МВС України. Тому розроблення критеріїв, що дозволяють дослідити рівень ефективності заходів фізичного впливу і

визначити найбільш ефективні технічні дії та тактичні комбінації для затримання правопорушників у різних варіативних умовах сутички з правопорушником, визначає актуальність вибраної теми наших досліджень.

З огляду на цей факт дослідження є своєчасним і актуальним та спрямоване на вдосконалення системи підготовки курсантів-правоохоронців ВНЗ освіти МВС України, оскільки наукових досліджень у цьому напрямку в силових структурах України проводиться обмаль, а сама система підготовки не оновлювалася тривалий час. У зв'язку з цим теоретичне та експериментальне обґрунтування критеріїв контролю техніки службово-прикладного рукопашного бою має безсумнівну актуальність.

Дослідження зазначеного напрямку виконані відповідно до Зведеного плану НДР і ДКР (РК) Українського інституту науково-технічної і економічної інформації (шифр “модель РБ”, номер держреєстрації 0108U007536).

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Напередодні наших досліджень було проведено аналіз науково-методичної літератури, яка значно впливає на рівень спеціальної фізичної підготовленості поліцейських та військовослужбовців НГУ.

Так, питання фізіології функціональних систем, розвитку фізичних якостей (загальних) і теорії та методики спортивного тренування в єдиноборствах викладені у працях П. К. Анохіна (1975 р.) [2], М. О. Бернштейна (1991 р.) [5], А. В. Гаськова (2000 р.) [8].

Моніторинг зарубіжних джерел за тематикою

службово-прикладних єдиноборств, прийнятих на озброєння поліцейськими, подано у працях Д. Ф. Гіблі (1991 р.) [7] та Д. І. Лоулера (2001 р.) [18]. Слід відмітити, що Д. І. Лоулер у своїй праці [12] акцентує увагу на техніці прикладного рукопашного бою жінок-поліцейських.

Заслугують на увагу праці представників державних силових відомств, зокрема таких, як С. М. Ашкеназі (1989 р.) [4], який розкрив педагогічні складові інтенсифікації навчання техніці рукопашного бою військовослужбовців, та С. А. Антоненко (2002 р.) [3], який на прикладі курсантів Державної податкової служби апробував методику вдосконалення прийомів рукопашного бою на основі розвитку сенсорних аналізаторів.

Питання щодо вирішення проблем подолання протиріч під час навчання і реалізації дидактичних принципів відображено у працях І. П. Ратова (1983 р.) [15] та Ю. Б. Калашнікова (1999 р.) [14].

Під час аналітичної роботи з літературою нами виявлені “класичні джерела”, у яких надано зміст, техніку та тактику службово-прикладних єдиноборств для представників силових відомств, що ґрунтуються на синтезі всіх єдиноборств світу [16, 17, 19, 20].

У свою чергу, сучасні техніку та тактику єдиноборств, прийнятних для професійного застосування поліцейськими та військовослужбовцями, викладено у працях Ю. Г. Алексеєнка (1975 р.) [1], М. Ф. Шабето (1998 р.) [21], О. М. Бородієва (1999 р.) [6], А. В. Гаськова (2000 р.) [8], Ф. М. Зезюліна (2003 р.) [10], С. А. Іванова-Катанського (2003 р.) [11].

У процесі системного аналізу досліджень та публікацій за наведеною тематикою нашу увагу привернула праця В. В. Лялька [13], що доступно й наочно демонструє методику застосування сучасних технічних засобів навчання у єдиноборствах, яка є прийнятною для використання правоохоронцями МВС України у системі професійної освіти.

Незважаючи на значну кількість праць даного напрямку досліджень, питань стосовно визначення коефіцієнтів ефективності застосування заходів фізичного впливу правоохоронцями МВС України нами не виявлено. Часткове висвітлення цієї проблеми, підбір спеціальних засобів та методів, їх застосування у системі професійної підготовки правоохоронців МВС України визначають актуальність теми наших досліджень.

Мета статті – розроблення критеріїв, які дозволяють дослідити ступінь ефективності

заходів фізичного впливу і визначити найбільш ефективні технічні дії та тактичні комбінації для затримання правопорушників у різних варіативних умовах двоборства.

Виклад основного матеріалу. Для вирішення поставлених перед нами завдань під час досліджень були використані такі методи дослідження: теоретичний аналіз і узагальнення науково-методичної літератури; педагогічне спостереження; методики визначення показників застосування заходів фізичного впливу; тестування показників спеціальної підготовленості; педагогічний експеримент; методи математичної статистики.

Дослідження проведено поетапно впродовж 2015–2017 рр. На першому етапі (2015–2016 рр.) вивчався стан досліджуваної проблеми у теоретичному аспекті. Нами було розроблено програму та модель, сформульовано мету, визначено об’єкт, предмет та завдання досліджень.

На другому етапі (2016–2017 рр.) було розроблено та апробовано критерії, які дозволяють дослідити ступінь ефективності застосування заходів фізичного впливу і визначити найбільш ефективні технічні дії та тактичні комбінації для затримання правопорушників у різних умовах СБД.

З метою дослідження ефективності розроблених критеріїв, які дозволяють визначити якісний рівень застосування заходів фізичного впливу курсантами-правоохоронцями вищих навчальних закладів освіти МВС України, було проведено педагогічний експеримент (січень 2016 р. – березень 2017 р.), у якому взяли участь курсанти-правоохоронці старших курсів Харківського національного університету внутрішніх справ (ХНУВС, $n = 25$) та Національної академії Національної гвардії України (НА НГУ, $n = 25$).

Слід зазначити, що на початку педагогічного експерименту досліджувані курсанти-правоохоронці МВС України за показниками технічної підготовленості зі службово-прикладного рукопашного бою істотно не відрізнялися ($P > 0,05$).

Наразі у системі професійної освіти ВНЗ МВС України під час навчально-тренувальних занять зі службово-прикладного рукопашного бою (заходів фізичного впливу) для визначення ефективності технічних дій бойових прийомів боротьби використовують емпіричний підхід та метод суб’єктивних оцінок. Методик об’єктивного контролю немає. У своїх дослідженнях авторами розроблено комплексну методику визначення

найбільш ефективних технік застосування заходів фізичного впливу (прийомів рукопашного бою) для курсантів-поліцейських та курсантів-військовослужбовців НГУ, яка об'єднує як суб'єктивні, так і об'єктивні оцінки.

У процесі аналітично-звітної роботи було розроблено чотири основних критерії, які дозволяють визначити ефективність прийомів рукопашного бою. Перший – кількісна оцінка

де $KO_{\text{част}}$ – кількісна оцінка частоти застосування прийому в умовних балах; А – кількість випадків застосування прийому більше 10 разів; Б – кількість випадків застосування прийому до 10 разів; В – кількість випадків застосування прийому до 5 разів; Г – кількість випадків одноразового застосування прийому; n – загальна кількість опитаних правоохоронців (результати надано у табл. 1).

Таблиця 1

Кількісна оцінка частоти застосування заходів фізичного впливу

Назва прийому	Кількість випадків застосування					Кількість правоохоронців, які застосували прийом, %	Кількісна оцінка частоти застосування, умов. бали
	А	Б	В	Г	Д		
Загин руки за спину	8	10	29	26	77	49	1,15
Загин руки захватом	23	26	43	38	20	87	2,44
Важіль руки через плечі	2	4	16	22	106	29	0,55
Загин руки ривком	64	36	27	17	6	96	3,99
Важіль руки через передпліччя	14	17	21	36	62	59	1,53
Загин руки скручуванням всередину	31	38	35	24	22	85	2,88

частоти застосування прийому під час практичного виконання службових обов'язків ($KO_{\text{част}}$); другий – кількісна оцінка ефективності прийому ($KO_{\text{ефект}}$); третій – підсумковий коефіцієнт швидкості виконання прийому ($PK_{\text{швид}}$); четвертий – підсумковий коефіцієнт надання переваги ($PK_{\text{перев}}$).

Наведена методика авторами апробована під час дослідження, яке було спрямоване на визначення найбільш ефективного прийому затримання правопорушника.

Для розрахунку кількісної оцінки частоти застосування прийому під час виконання завдань за призначенням та кількісної оцінки ефективності прийому було проведено дослідження техніки активного силового впливу на правопорушників та злочинців правоохоронцями підрозділів спеціального призначення МВС України та СБУ. За допомогою спеціально розробленої анкети було опитано 127 респондентів.

Коефіцієнт оцінки частоти застосування прийому правоохоронцями у професійній діяльності визначався за формулою

$$KO_{\text{част}} = \frac{6(A) + 4(B) + 2(V) + (Г)}{n}, \quad (1)$$

Як видно з табл. 1, значна кількість правоохоронців під час затримання правопорушників застосовувала лише три способи затримання. Це такі прийоми, як “загин руки ривком”; “загин руки захватом”; “загин руки скручуванням всередину”, але лише у прийомі “загин руки ривком” кількісна оцінка частоти застосування висока – 3,99 умовних бала.

У свою чергу, кількісна оцінка ефективності застосування прийому під час безпосереднього виконання завдань за призначенням правоохоронцями визначалася за формулою

$$KO_{\text{ефект}} = \frac{n1(5) + n2(4) + n3(3) + n4(2) + n5(1)}{n}, \quad (2)$$

де $KO_{\text{ефект}}$ – кількісна оцінка ефективності застосування прийому в умовних балах; $n1$ – кількість правоохоронців, що показали ефективність як дуже високу; $n2$ – кількість правоохоронців, що показали ефективність як високу; $n3$ – кількість правоохоронців, що показали ефективність як середню; $n4$ – кількість правоохоронців, що показали ефективність як низьку; $n5$ – кількість правоохоронців, що показали ефективність як

дуже низьку; n – загальна кількість опитаних правоохоронців бойових підрозділів МВСУ та СБУ (результати наведено у табл. 2).

час виконання прийому третім досліджуваним правоохоронцем і т. д.; n – загальна кількість правоохоронців, що брали участь у досліджуванні.

Таблиця 2

Ефективність прийомів затримання, виконаних опитаними респондентами у відсотках ($n = 50$)

Назва прийому	Оцінка					Кількісна оцінка ефективності застосування умов. бали
	5 (дуже висока)	4 (висока)	3 (середня)	2 (низька)	1 (дуже низька)	
Загин руки скручуванням всередину	27	30	43	35	15	3,13
Загин руки захватом	27	31	35	32	25	3,02
Загин руки за спину	4	19	25	75	27	2,32
Загин руки ривком	86	44	12	6	2	4,37
Важіль руки через плечі	1	2	4	32	112	1,31
Важіль руки через передпліччя	8	16	35	61	30	2,41

Як видно з табл. 2, 86 % правоохоронців оцінюють прийом “загин руки ривком” за ступенем ефективності як дуже високий.

Виконання кожного з шести прийомів оцінювалося за чотирибальною шкалою фахівцями службово-прикладних єдиноборств системи МВС України (представники ХНУВС, НА НГУ, ХОО ФСТ “Динамо”). Результати тестування фіксувалися за допомогою секундоміра, найкраща спроба вносилася до протоколу.

Після визначення кількісної оцінки швидкості відповідно до зони розподілу присвоювався підсумковий коефіцієнт швидкості (ПК_{швид}) в умовних балах: 1 бал – КО_{швид} від 4,5 с і вище; 2 бали – КО_{швид} від 3,8 до 4,4 с; 3 бали – КО_{швид} від 3,1 до 3,7 с; 4 бали – КО_{швид} від 2,4 до 3,0 с; 5 балів – КО_{швид} від 1,0 до 1,6 с (дані наведено у табл. 3). Значення цього показника можуть бути одним із основних об’єктивних критеріїв під час оцінювання ступеня ефективності прийому.

Таблиця 3

Час виконання прийомів затримання у секундах ($n = 50$)

Значення	Загин руки ривком	Загин руки захватом	Загин руки за спину	Загин руки скручуванням всередину	Важіль руки через передпліччя	Важіль руки через плечі
$\bar{x}$	1,582±0,294	1,878±0,469	1,950±0,331	1,838±0,280	3,148±0,629	3,220±0,554
КО _{швид}	1,58	1,88	1,95	1,84	3,15	3,22
ПК _{швид}	5	4	4	4	2	2

Кількісна оцінка швидкості виконання кожного з прийомів розраховувалася за формулою

$$КО_{швид} = \frac{v_1 + v_2 + v_3 + v_4 + v_5 + \dots}{n}, \quad (3)$$

де КО_{швид} – кількісна оцінка швидкості виконання прийому в умовних балах; v_1 – найкращий час виконання прийому першим досліджуваним правоохоронцем; v_2 – найкращий час виконання прийому другим досліджуваним правоохоронцем; v_3 – найкращий

з метою визначення кількісної оцінки коефіцієнта надання переваги (КО_{перев}) перед досліджуваними курсантами ставилися такі рухові завдання: пробігти 1000 м; виконати ударні дії на важких боксерських мішках до 40 с; виконати акробатичні вправи до 1 хв. Після цього досліджуваний курсант виконував силове затримання умовного противника будь-яким із перелічених вище прийомів (партнер чинив силовий опір середнього навантаження). Варіант застосування

заходів фізичного впливу проти противника було внесено до протоколу. Кількісна оцінка надання переваги технічним діям рукопашного бою обчислювалася за формулою

$$KO_{\text{перев}} = \frac{x1(100)}{n}, \quad (4)$$

де $KO_{\text{перев}}$ – кількісна оцінка першого прийому; $x1$ – підсумкове значення частоти виконання прийому після спеціально скомпонованого фізичного навантаження всією групою; n – загальна кількість курсантів-правоохоронців, які брали участь у досліджуванні. Після визначення кількісної оцінки надання переваги відповідно до зони розподілу присвоювався підсумковий коефіцієнт переваги $PK_{\text{перев}}$ в умовних балах: 1 бал – $KO_{\text{перев}}$ від 0 до 14 %; 2 бали – $KO_{\text{перев}}$ від 15 до 29 %; 3 бали – $KO_{\text{перев}}$ від 30 до 44 %; 4 бали – $KO_{\text{перев}}$ від 45 до 59 %; 5 балів – $KO_{\text{перев}}$ понад 60 % (дані наведено у табл. 4).

Після визначення значень чотирьох критеріїв кожного з прийомів розраховувався підсумковий коефіцієнт ефективності цього прийому за формулою

$$PK_{\text{ефект}} = KO_{\text{част1}} + KO_{\text{ефект1}} + PK_{\text{швид}} + PK_{\text{перев1}}, \quad (5)$$

де коефіцієнт $KO_{\text{част1}}$ – кількісна оцінка частоти застосування першого прийому в умовних балах; $KO_{\text{ефект1}}$ – кількісна оцінка ефективності застосування першого прийому в умовних балах; $PK_{\text{швид}}$ – підсумковий коефіцієнт швидкості виконання першого прийому в умовних балах; $PK_{\text{перев1}}$ – підсумковий коефіцієнт переваги першого прийому. Після знаходження ефективності всіх прийомів дані заносилися у таблицю і їм присвоювалися відповідні рангові значення. Технічна дія (прийом), яка (який) за рангом на 1-му місці, була (був) найефективнішою у цій групі. Відповідно до отриманих результатів, наведених у табл. 5, найефективнішим прийомом є “загин руки за спину”.

Таблиця 4

Частота виконання прийомів затримання після спеціального фізичного навантаження ($n = 50$)

Складові	Прийом затримання					
	загин руки ривком	загин руки захватом	загин руки за спину	загин руки скручуванням всередину	важіль руки через передпліччя	важіль руки через плечі
Кількість повторень (разів)	11	5	3	5	1	0
Кількісна оцінка надання переваги, %	44	20	12	20	4	0
Підсумковий коефіцієнт надання переваги, умов. бали	3	2	1	2	1	0

Таблиця 5

Підсумкові результати визначення ефективності прийомів затримання

Назва прийому	$KO_{\text{част}}$	$KO_{\text{ефект}}$	$PK_{\text{швид}}$	$PK_{\text{перев}}$	$K_{\text{ефект}}$	Ранг (місце)
Загин руки за спину	3,99	4,37	5	3	16,36	1
Загин руки скручуванням всередину	2,88	3,13	4	2	12,01	2
Загин руки захватом	2,44	3,02	4	2	11,46	3
Важіль руки через передпліччя	1,53	2,41	2	1	6,94	4
Важіль руки через плечі	0,55	1,31	2	0	3,86	5

Висновки

Таким чином, у результаті наших досліджень розроблено й апробовано сучасні критерії, які дають змогу вивчити рівень ефективності заходів фізичного впливу та визначити найбільш ефективні технічні дії та тактичні комбінації для затримання правопорушників у різних варіативних умовах двоборства.

Крім цього, проведені експериментальні дослідження дозволили визначити найбільш ефективні прийоми затримання правопорушників та підготувати пропозиції щодо вдосконалення навчально-тренувального процесу зі спеціальної фізичної підготовки у ВНЗ освіти МВС України.

Вважаємо, що доцільно скоригувати навчальні програми зі спеціальної фізичної підготовки у ВНЗ освіти МВС України шляхом використання у навчально-тренувальному процесі надійних та ефективних на практиці технічних прийомів і комбінацій службово-прикладного рукопашного бою.

Експериментально підтверджено, що показники технічної підготовленості зі службово-прикладного рукопашного бою підвищилися у порівнянні з вихідними даними експериментальної групи ($P < 0,05$). Результати дослідження впроваджені у практику спеціальної фізичної підготовки курсантів ХНУВС та НА НГУ.

Перспективи подальших розробок у наведеному напрямку передбачають удосконалення техніки застосування спеціальних засобів курсантами-правоохоронцями МВС України з використанням сучасних технічних засобів навчання.

Список використаних джерел

1. Алексеенко, Ю. Г. Коронный прием [Текст] / Ю. Г. Алексеенко // Спортивная борьба. – М. : ФиС, 1975. – 48 с.
2. Анохин, П. К. Очерки по физиологии функциональных систем [Текст] / П. К. Анохин. – М. : Медицина, 1975. – С. 447.
3. Антоненко, С. А. Основи методики удосконалення прийомів рукопашного бою в умовах навчання у закладах Державної податкової служби [Текст] С. А. Антоненко // Слобожанський науково-спортивний вісник. – Х. : ХДАФК, 2002. – № 5. – С. 26, 27.
4. Ашкенази, С. М. Педагогические условия интенсификации обучения военнослужащих в рукопашном бою в процессе физической

подготовки [Текст] / С. М. Ашкенази : автореф. дис. ... канд. пед. наук (13.00.04). – М., 1989. – 28 с.

5. Бернштейн, Н. А. О ловкости и ее развитии [Текст] / Н. А. Бернштейн. – М. : Физкультура и спорт, 1991. – 228 с.

6. Бородиев, А. Н. Русский рукопашный бой, стиль В. Спиридонова, А. Кадочникова [Текст] / А. Н. Бородиев, И. Б. Гольдштейн, Н. Б. Самойлов. – Курск : ДИФ, 1999. – 159 с.

7. Гибли, Д. Ф. Секреты боевых искусств мира [Текст] / Д. Ф. Гибли. – Рига : Ларо, 1991. – 96 с.

8. Гаськов, А. В. Теория и методика спортивной тренировки в единоборствах [Текст] : учеб. пособие [для студентов сред. спец. и высш. проф. учеб. заведений] / А. В. Гаськов. – Улан-Удэ : БГУ, 2000. – 271 с.

9. Про Національну поліцію [Електронний ресурс] : Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 40-41. – Ст. 379. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/card/580-19> (дата звернення : 27.02.17). – Назва з екрана.

10. Зезюлин, Ф. М. САМБО [Текст] : учеб.-метод. пособие / Ф. М. Зезюлин. – Владимир, 2003. – 180 с.

11. Иванов-Катанский, С. А. Рукопашный бой : Теория и практика [Текст] / С. А. Иванов-Катанский, Т. Р. Касьянов. – М. : Гранд-Фаир, 2003. – 551 с.

12. Лоулер, Д. Боевые искусства для женщин [Текст] : практ. руководство / Д. Лоулер. – Ростов н/Д. : Феникс, 2001. – 363 с.

13. Лялько, В. В. Тренажеры в боевых искусствах [Текст] : практ. пособие / В. В. Лялько. – Мн. : Харвест, 1998. – 376 с.

14. Моделирование соревновательной деятельности в единоборствах: тактика таэквондо и дзюдо, основы тренировки [Текст] : сб. науч.-метод. ст. / под ред. Ю. Б. Калашникова. – М. : РГАФК, 1999. – Вып. 1. – 101 с.

15. Ратов, И. П. Проблемы преодоления противоречий в процессе обучения движениям и реализация дидактических принципов [Текст] / И. П. Ратов // Теория и практика физической культуры. – 1983. – № 7. – С. 40–44.

16. Спиридонов, В. А. Самозащита без оружия. Тренировка и состязание [Текст] / В. А. Спиридонов. – М., 1928. – 179 с.

17. Теория и практика рукопашного боя [Текст] : сб. науч.-метод. и информ. материалов специализации рукопашный бой / РГУФК ; ред. А. Н. Блеер, сост. Д. А. Сагалаков. – М. : Компания Спутник+, 2003. – 200 с.

18. Уилмор, Дж. Х. Физиология спорта и двигательной активности [Текст] / Дж. Х. Уилмор, Д. Л. Костил. – Киев : Олимпийская литература, 1997. – С. 367–380.

19. Харлампиев, А. А. Борьба самбо [Текст] : [учеб. пособие для коллективов физкультуры] / А. А. Харлампиев. – 7-е изд. – М. : Физкультура и спорт, 1965. – 389 с.

20. Чумаков, Е. М. 100 уроков самбо [Текст] / Е. М. Чумаков. – М. : ФАИР-ПРЕСС, 2000. – 400 с.

21. Шабето, М. Ф. Боевое самбо [Текст] : практ. пособие / М. Ф. Шабето. – Мн. : Современное слово, 1998. – 484 с.

Стаття надійшла до редакції 03.03.2017 р.

Рецензент – кандидат медичних наук, доцент А. В. Стаднік, Національна академія Національної гвардії України, Харків, Україна

УДК 796.8

С. Б. Малолепший, М. Г. Калюжный, А. В. Хацаюк

КОЭФФИЦИЕНТЫ ЭФФЕКТИВНОСТИ ПРИМЕНЕНИЯ МЕР ФИЗИЧЕСКОГО ВОЗДЕЙСТВИЯ ПРАВООХРАНИТЕЛЯМИ МВД УКРАИНЫ

Рассматривается проблема разработки критериев, позволяющих исследовать уровень эффективности применения мер физического воздействия и определить наиболее эффективную комбинацию приемов для силового задержания правонарушителей в различных условиях служебно-боевой деятельности правоохранителей МВД Украины.

Ключевые слова: полицейские, военнослужащие НГУ, боевые приемы борьбы, специальная физическая подготовка, коэффициент эффективности, курсанты.

UDC 796.8

S. B. Malolepshuy, M. G. Kalyuzhnyy, O. V. Khatsayuk

COEFFICIENTS EFFECTIVENESS OF THE MEASURES OF PHYSICAL RESTRAINT BY POLICE OFFICERS OF MIA OF UKRAINE

The problem of developing criteria for determining the level of effectiveness of the measures of physical influence and determine the most effective combination of methods to force offenders detained in various conditions of service and police officers of MIA of Ukraine.

Keywords: police, servicemen NGU, measures of physical restraint, special physical training, efficiency ratio, cadets.

Малолепший Сергій Броніславович – старший викладач кафедри спеціальної фізичної підготовки Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат у майстри спорту з боротьби самбо

Калюжный Михайло Григорович – викладач кафедри спеціальної фізичної підготовки Харківського національного університету внутрішніх справ, майстер спорту України з офіцерського триборства

Хацаюк Олександр Володимирович – старший викладач кафедри фізичної підготовки та спорту Національної академії Національної гвардії України, заслужений тренер України